

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1018
Karar No : 2005/2272

Davacı : Özel Yeni Anıl Polikliniği
Kültür Mah. Sağlık 2 Sok. No:56/1 Kolej/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. K. Eren Gönen, aynı adreste

İstem Özet : Davacının da aralarında bulunduğu Ankara ilinde faaliyet gösteren ve "sürücü olur" raporu vermeye yetkili polikliniklerin, açılan banka hesapları ile bir havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak şeklindeki eylemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin (a) ve (b) bendlerinde sayılan örneklerle uyumlu olduğuna ve yasak kapsamında rekabet ihlali oluşturduğuna, bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediğine ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.8.2003 tarih ve 03-55/645-296 sayılı kararının; 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edilmediği, Kurul kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek davacı şirkete yönelik kısmının iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu Rekabet Kurulu kararında da saptandığı üzere, aralarında davacının da bulunduğu polikliniklerin, hem fiyat tespiti yapmak hem de pazar paylaşımında bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden, dava konusu işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı ileri sürülerek hukuki dayanaktan yoksun bulunan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Ahmet EĞERCI'nin Düşüncesi : 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı davrandığı sabit bulunan davacı şirket hakkında alınan dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Metin CETİNKAYA'nın Düşüncesi : Dava, Ankara'da faaliyet gösteren bir kısım polikliniklerin fiyat tespiti yapmak ve havuz oluşturmak suretiyle 4054 sayılı yasanın 4 ncü maddesinin (a) ve (b) fıkralarını ve 10 ncu maddesini ihlal ettiklerinden bahisle idari para cezası uygulanmasını dair 13.8.2003 gün ve 03-55/645-296 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacıya ilişkin bölümünün iptali isteğiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ncü maddesinde; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu açıklandıktan sonra "bu haller" başlıklı bölümün (a) fıkrasında; mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi (b) fıkrasında; mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü hususuna yer verilmiş, 10 ncu maddesinde, 4 ncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kurula

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1018
Karar No : 2005/2272

bildirileceği hükme bağlanmış, 16 ncı maddesinde de yukarıda yazılı maddelere aykırılıkların tespiti halinde uygulanacak idari para cezaları tanımlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacının bir kısım sağlık hizmeti veren kuruluş ile birlikte açılan banka hesapları ile havuz oluşturarak para paylaşımında bulunmak ve fiyat tesbiti yapmak suretiyle 4054 sayılı Yasanın 4 ncü maddesinin (a) ve (b) fıkralarını, bir aylık süre içinde bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle de aynı yasanın 10 ncu maddesini ihlal ettiği anlaşılmış olup, fiillerin karşılığı olan idari para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, davacının da aralarında bulunduğu Ankara ilinde faaliyet gösteren ve "sürücü olur" raporu vermeye yetkili polikliniklerin, açılan banka hesapları ile bir havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak şeklindeki eylemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin (a) ve (b) bendlerinde sayılan örneklerle uyumlu olduğuna ve yasak kapsamında rekabet ihlali oluşturduğuna, bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediğine ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.8.2003 tarih ve 03-55/645-296 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısmının iptali istenilmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4'ncü maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1018
Karar No : 2005/2272

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetinde alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arzedilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonominin ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkca yasaklanmıştır.

Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde ise, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış, anılan Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrasında 4. maddede yasaklanmış davranışları gerçekleştirdikleri Kurul kararı ile sabit olanlara, bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği, aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde ise, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde Kurul'a bildirilmemesi halinde de para cezası verileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; sürücü belgesi edinebilmek için gerekli olan belgelerden "Sürücü Olur Sağlık Raporu"nu almak için Ankara llinde faaliyet gösteren özel kliniklerin fiyatı tespit ettikleri ve kendi aralarında havuz sistemi oluşturdukları yolundaki şikayet üzerine Rekabet Kurulu'nca soruşturma açılmasına karar verildiği, yapılan incelemeler sırasında Özel Ortadoğu Polikliniği'nde "Ankara lli Sürücü Adayları Muayene ve Rehabilitasyon Merkezleri İşbirliği Protokolü" başlıklı bir belgenin bulunduğu, bu belgede "havuza aktarılabilecek paranın paylaşımında eşitlik temel kriterdir. Günlük muayene ücretleri ertesi gün en geç saat 11:00'e kadar ortak hesaba yatırılacaktır. Yine aynı banka nezdinde açılmış bireysel hesaplara haftalık olmak üzere havuzdan dağıtımı yapılacaktır. Söz konusu merkezlerden kurulan bir denetim ekibi günlük veya haftalık kayıtlar ile gelirleri karşılaştırarak sistemin sağlıklı yürümesi için yerinde rutin denetim yapacaktır. İşletme sahibi veya yöneticileri bu konuda anlayış göstererek ilgililere yardımcı olacaktır. Havuzda biriken para 14 merkez arasında eşit

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1018
Karar No : 2005/2272

paylaşılacaktır. Merkezlerin herhangi bir sebeple kapanması durumunda en fazla 3 ay havuzdan aynı şartlarda pay alır. Ancak bu süre sonunda mevcudiyetini idare ettiremezse havuzdan pay kesilir." ifadelerine yer verildiği, diğer yandan aralarında davacı polikliniğin de bulunduğu polikliniklerin sürücü olur raporu ücretini 25.000.000.-TL olarak tespit ettikleri, bu fiyatın denetiminin sağlanması amacıyla sorumlu ortakları adına 2002 yılı Ocak ayında Ziraat Bankası Heykel Şubesi'nde 989849 nolu vadesiz tasarruf hesabı ve 989852 nolu yatırım hesabı açıldığı, hakkında soruşturma yapılan tüm poliklinikler tarafından düzenli periyotlarla sürücü adaylarından alınan ücretlerden masraf kalemleri düşülerek bu hesaba yatırıldığı, bahsedilen hesapların 07.05.2002 tarihinde kapatıldığı, 05.05.2002 tarihinde ise, Ziraat Bankası Hamamönü Şubesi'nde, Selçuk Doker adına 602205 nolu vadesiz mevduat hesabı ve 602232 nolu menkul hesabı açıldığı, bu hesapların da Heykel Şubesi'nde açılan hesapların devamı niteliğinde olduğu, Heykel Şubesi'ndeki mevduat hesabına para yatıran polikliniklerin, Hamamönü Şubesi'ndeki hesaba da para yatırmaya devam ettikleri, 28.08.2002 tarihinde anılan hesapların da kapatıldığı, sonuçta Rekabet Kurulu'nca soruşturmaya taraf olan teşebbüslerin, sözü edilen banka hesapları ile bir havuz oluşturarak para paylaşımında buldukları ve fiyat tespiti yapmak şeklindeki eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin (a) ve (b) bentlerinde sayılan örneklerle uyumlu olduğuna ve yasak kapsamında rekabet ihlali oluşturduklarına karar verilerek soruşturma kapsamındaki teşebbüslerin sektördeki cirolarının düşüklüğü dikkate alınarak her bir teşebbüse Kanun'un 16.maddesinin 2.fıkrası ve Rekabet Kurulu'nun 2003/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza tutarı olan 9.247.613.000.-TL idari para cezası verildiği, ayrıca belirtilen anlaşma ve uygulamalara ilişkin olarak Kanun'un 10.maddesi ile öngörülmüş olan bir aylık süre içerisinde Kurul'a bildiri yükümlülüğünün yerine getirilmediğinden Kanun'un 16.maddesinin 1(c) fıkrası uyarınca da her bir teşebbüse 2.311.902.000.-TL idari para cezasının verildiği anlaşılmaktadır.

Yapılan yerinde inceleme sırasında elde edilen ve hakkında soruşturma açılan poliklinik yetkilileri tarafından imzalanmış bulunan Ankara İli Sürücü Adayları Muayene ve Rehabilitasyon Merkezleri İşbirliği Protokolü ile soruşturmaya konu olan teşebbüslerin biraraya gelerek bir yapılanma oluşturmak istediklerinin, bu konuda ortak davranış sergilemek üzere çeşitli esasları protokole bağladıklarının; yine aynı teşebbüslerce fiyat anlaşmasına gidilerek, ortak hesap uygulaması ve hesabın denetimi ile bu uygulamanın 8 aylık süre boyunca devam ettiğinin anlaşılması karşısında, Rekabet Kurulu'nca bu davranışların, Kanun'un 4.maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki yasaklanmış olan eylemler olarak değerlendirilerek tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, Kanun'un 4.maddesine aykırı olduğu saptanan anlaşma ve uygulamalarının, Kanun'un 10.maddesi uyarınca belirlenen süresi içerisinde Kurul'a bildirilmemesi nedeniyle verilen idari para cezasında da 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir yön görülmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1018
Karar No : 2005/2272

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 350,00 YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine 25.04.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Orhun	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	YET	ÖDEN

